

Zeedijk hoeft niet zo rigide te zijn

WILLEM BOSMA

LEEUWARDEN De Waddenzeedijk is geen zaligmakende bescherming tegen hoogwater. Daarvoor zijn zeespiegelstijging en bodemdaling op termijn waarschijnlijk te groot.

De waarschuwing klonk gisteren op een symposium van de Jonge Waddenacademie uit de mond van professor Karsten Reise. De bioloog stond jarenlang aan het hoofd van het biologisch station op het Noord-Friese waddeneiland Sylt.

„De snelheid van de zeespiegelstijging is niet te voorspellen. Maar dat zij enkele eeuwen zal doorgaan, lijkt wel zeker. Dan volstaat het niet

om dijken te blijven verhogen, al zou dat technisch mogelijk zijn.”

Volgens Reise hebben deltadijken de mensen verleerd te „leven met het water”. Dynamiek is wel zo veilig, zegt hij, als je de overlast voor lief neemt. Duinen vóór de dijk, een forse kwelder en doorsteekjes naar binnendijkse getijddepolders kunnen de zee voor een stuk temmen. Voor de landbouw zal het niet profijtelijk zijn, maar de variatie in de natuur zal er wel bij varen, stelt Reise.

Planologen en *social engineers* klinkt het als muziek in de oren. Academielid Stefan Hartman ziet in dynamische kustverdediging een middel om een „gradueel landschap” te maken, waarin de functiescheiding

Karsten Reise (Sylt) breekt lans voor dynamiek van duin en kwelder

tussen natuur, landbouw en verblijfsrecreatie zal vervallen.

In de praktijk zal het zo snel niet gaan, maar de drie aan de Wadden-zee grenzende waterschappen experimenteren wel. In het Eems-Dollardgebied wordt gewerkt aan een brede groene dijk en een structuurrijke dijk. Aan de Friese kust zal de kwelder bij Ferwert meer gewicht

krijgen in de veiligheidstoets, terwijl in Harlingen gebroed wordt op een multifunctionele dijk. Programma-leider Ate Wijnstra: „We kijken breder dan de veiligheidsopgave. Maar het weghalen van dijken is geen optie.”

De Wageningse hoogleraar Pier Vellinga oordeelt dat de waterschappen zich te veel concentreren op de smalle strook waarvan ze eigenaar zijn. „Eigendom diktearret dyksferheging. De boeren efter de dyk akseptearje neat oars. Dat is in *deadlock* dy't de boel desennia fertraget.” Volgens Vellinga zijn er „mear minsken en mear jild” nodig om de hoogwaterbescherming over een andere boeg te gooien.